

Παπαφλέσσας εναντίον προκρίτων: Η κρίσιμη διπλωματική «μάχη» της Βοστίτσας λίγο πριν την Επανάσταση

Ο «άλλος εαυτός» του Υψηλάντη και η οργή του Παλαιών Πατρών Γερμανού

Στη «δύση» του 1820, είχαμε «αφήσει» τον Παπαφλέσσα να ταξιδεύει από την Κωνσταντινούπολη στην Πελοπόννησο, με εντολή του Αλέξανδρου Υψηλάντη για να προετοιμάσει εκεί την Επανάσταση κατά του τουρκικού ζυγού.

Η αποστολή του είναι ιδιαίτερα δύσκολη.

Στα νησιά του Αργοσαρωνικού θα συναντήσει την παγερή αντίδραση των ελλήνων πλοιοκτητών ενώ στην Πελοπόννησο, ορισμένοι πρόκριτοι δεν θα διστάσουν να στήσουν και εναντίον του ενέδρες με στόχο να τον εξολοθρεύσουν, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Μέσα σε αυτό το κλίμα και ενώ οι ισχυροί πρόκριτοι της Πελοποννήσου έχουν πια αντιληφθεί ότι ο Παπαφλέσσας δεν πρόκειται να το βάλει

κάτω, έρχονται σε επαφή μαζί του και αποφασίζεται τελικά να οργανωθεί μία μεταξύ τους συνάντηση, στα τέλη Ιανουαρίου του 1821, στη Βοστίτσα (σημερινό Αίγιο), για να αποφασιστεί η συμμετοχή τους ή όχι στον Αγώνα.

Όπως αναφέρει το «ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ», της 6ης Σεπτεμβρίου 1930, ο Παπαφλέσσας «Έδινε στους προκρίτους την ελπίδα να τον τιθασεύσουν σε μια συνέλευσι, που θα τους εξέθετε και μόνο με το να γίνη, οποιαδήποτε κι αν ήταν η απόφασί της»

ΜΕΤΑ ΤΑ ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ

..... ΔΙΚΑΙΟΣ
.....

ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ, ...

Ο ΠΥΡΠΟΛΗΤΗΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΛΑ

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ, 7.9.1930, Ιστορικό Αρχείο «ΤΟ ΒΗΜΑ» & «ΤΑ ΝΕΑ»

Άφιξη στη Βοστίτσα

«Οι πρόκριτοι, που ήταν να λάβουν μέρος στη συνέλευσι, έφθασαν στο Αίγιο με τον Δικαίο, ακριβώς στις 23 του Γενάρη. Και όμως η σύσκεψις δεν άρχισε παρά στις 26.

»Αυτά τα τρία ημερόνυχτα, δεσποτάδες και προεστοί, δεν ήρθαν σε καμμία επαφή μαζί του. Κύτταζαν πρώτα να τον πιάσουν ή, αν αυτό ήταν αδύνατο, να τον εξευτελίσουν και να τον περιορίσουν».

Τελικά, στις 26 Ιανουαρίου 1821, ο Παπαφλέσσας έλαβε την ειδοποίηση των προκρίτων ότι θα τον περίμεναν συγκεντρωμένοι στο αρχοντικό του Λόντου

Η πρώτη ημέρα

«Ο Δίκαιος άφησε πρώτα να συναχθούν. Ύστερα έστειλε τον αδερφό του το Νικήτα και το Δραγώνα να τους ειδοποιήση τάχα ότι έρχεται.

»Οι δύο άνδρες μπήκαν μέσα, χαιρέτησαν, βγάλανε της κάπες τους: Ήταν αρματωμένοι ως τα δόντια.

»Οι πρόκριτοι κυττάχτηκαν. Επειδή δεν τους είδαν να φεύγουν τους ρώτησαν, με τρόπο, αν σκοπεύουν να μείνουν κι αυτοί στη συνεδρίασι.

- Έτσι λέμε! Τους αποκρίθηκε ξερά ο Νικήτας.

»Καινούργιες μασσονικές ματιές των προκρίτων μεταξύ τους. Τέλος φθάνει ο Παπαφλέσσας. Ρίχνει μια γλήγορη ματιά στη συνάθροιση. Ανάμεσα στους καπνούς των τσιμπουκιών, στο μεγάλο οντά του αρχοντικού του Λόντου, ξεχωρίζει αναπαυτικά καθισμένους στους σοφάδες, έναν – έναν τους συνέδρους»

Ο Παπαφλέσσας έχει απέναντι του την διοικητική και οικονομική αφρόκρεμα ολόκληρου Μοριά.

«Την κακοφτιασμένη σκοτεινή και συγνεφιασμένη μορφή του Παλαιών Πατρών Γερμανού, που διαισθάνεται, από την πρώτη στιγμή, ότι θα είναι ο κυριώτερος αντίπαλος – το βλέμμα του είναι γεμάτο έχθρα».

Εκτός του Παλαιών Πατρών Γερμανού ο Παπαφλέσσας, μπαίνοντας στην αίθουσα αντίκρυσε «τα αυστηρά κατεβασμένα μούτρα του πρωτοσύγγελου του Αμβρόσιου Φραντζή, το εκφραστικό και πονηρό πρόσωπο του Λόντου, την ήρεμη μα κλεισμένη κι' αινιγματική μορφή του Ανδρέα Ζαΐμη, τη σοβαροή και ρυτιδωμένη του Σωτήρη Χαραλάμπη, το σβυσμένο πρόσωπο του Παπαδόπουλου, του λεγόμενου Μουρτόγιάννη και τέλος το ευγενικό και καταδεχτικό ύφος του δεσπότη Κερνίτσης Προκοπίου».

Η πιστή φρουρά

Η δυσπιστία της συντριπτικής πλειοψηφίας των παρισταμένων είναι ολοφάνερη.

«Ανίκανοι να ιδούν της αρετές που είνε τόσο στενά μπλεγμένες με τα ελαττώματά του, δεν του καταλογίζουν παρά μόνο τα τελευταία.

»Και είνε τόσο μεγαλείτερο το μίσος τους, όσο βαθύτερα πιστεύουν ότι είνε σφετεριστής ενός ρόλου που όχι μόνο δεν του ανήκει αλλά και είναι δικός τους – ρόλος αρχηγών του λαού»

Ο Παπαφλέσσας αντιλαμβάνεται πλήρως όσα αισθάνονται και σκέφτονται οι πρόκριτοι. Αισθάνεται ταραχή αλλά την κρύβει καλά.

«Βγάζει αργά – αργά τη γούνα του. Οι πρόκριτοι και οι δεσποτάδες βλέπουν ότι είνε ζωσμένος σπαθί. Κι ότι απ το δεξί του ώμο στον αριστερό κρέμονται βαρειά, γεμάτα πιστόλια»

Σύντομα οι πρόκριτοι λαμβάνουν και δεύτερο αντίστοιχο μήνυμα.

«Άξαφνα ακούονται βήματα στην πόρτα του οντά. Οι αρχιερείς και προεστοί γυρίζουν και βλέπουν άλλους αρματωμένους ανθρώπους του Δικαίου. Η όψι τους λέει: “Αν του γίνη το παραμικρό κανείς σας δεν θάβγη ζωντανός από δω μέσα!”».

Τα πειστήρια

Αφού ο Παπαφλέσσας έστειλε με τα άρματα τα δικά του και των ανθρώπων του την προειδοποίησή του ήταν η ώρα για τα πειστήρια των λόγων του σχετικά με την αποστολή που του είχε ανατεθεί.

«Βγάζει από τον κόρφο του τα χαρτιά του, ψάχνει. Απόλυτη σιωπή. Ακούγεται μόνο το τράβηγμα των τσιμπουκιών και το τικ-τικ των κομπολογιών. Σέρνει επί τέλους μια διπλωμένη, κιτρινιασμένη κόλλα και τη δίνει στη συνέλευσι να τη διαβάσουν»

Είναι η επιστολή του Αλέξανδρου Υψηλάντη που τους καλεί να αντιμετωπίσουν τον Παπαφλέσσα σαν να έχουν απέναντί τους τον ίδιο, «Ο Δικαίος είνε άλλος Εγώ!»

«Οι πρόκριτοι πρώτοι μένουν κατάπληκτοι. Τον φανταζόντουσαν απλόν απόστολο. Πίστευαν ότι είνε από της συνειθισμένες υπερβολές του, ότι

έρχεται αντιπρόσωπος του Υψηλάντη και μάλιστα με τόσο απόλυτη πληρεξουσιότητα.

»Κυττάζουν και ξανακυττάζουν το χαρτί. Παραβάλλουν την υπογραφή. Όταν πείθονται τέλος, το παίρνουν μέσα τους σα βαρειά προσωπική προσβολή Σ' αυτόν βρέθηκε να εμπιστευθή ο αρχηγός; Χάθηκαν οι άνθρωποι; Κι αυτοί; Αυτοί λοιπόν δεν ήταν τίποτα; Ο φθόνος τούς λυώνει.

»Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός έχει γίνη πιο κόκκινος κι από τα φέσια των προεστών.Είχε μεγάλην ιδέα για τον εαυτό του. Και όχι άδικα.

»Ήταν ο πιο μορφωμένος όχι μόνο μέσα σ' αυτή τη σύσκεψη, αλλά και σ' όλο το Μωρηά της εποχής του (...) και δεν τον χώνεψε διόλου ότι τον έστελναν πληρεξούσιο του αρχηγού και ότι αυτός, ηθική ιεραρχία του αγώνα έμπαινε σε κατώτερη μοίρα.

Ο ενοχλημένος Παλαιών Πατρών Γερμανός έδωσε το σύνθημα για την προσπάθεια αποδόμησης του Παπαφλέσσα και της εμπιστοσύνης με την οποία τον είχε περιβάλει ο Υψηλάντης.

«Ορίστε σ' ακούμε, αφού είσαι ο άλλος Αυτός!

Ο Παπαφλέσσας, κόντρα στον χαρακτήρα του, δεν άπαντησε ούτε σ' αυτήν την πρόκληση ούτε στους ειρωνικούς καγχασμούς των προεστών κατά τη διάρκεια της τοποθέτησής του για όσα είχαν συζητηθεί στο Ισμαήλιο και για την ανάγκη να ξεκινήσει άμεσα ο Αγώνας. Ολοκληρωνόταν η πρώτη ημέρα της συνέλευσης και η διπλωματική μάχη του με τους προεστούς είχε μόλις ξεκινήσει.